

EXPUNERE DE MOTIVE

Ansamblul de șase monumente, intitulat „Cetățile dacice din Munții Orăștiei”, situate în județul Hunedoara și în Județul Alba, datând din vremea Regatului Dac (Sec. I î.Hr.- începutul sec. II. D. Hr.) care au fost înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO în anul 1999, este compus din următoarele cetăți:

- Cetatea dacică de la Grădiștea de Munte- Sarmizegetusa Regia- localizată în satul Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara, cod LMI HD- I-s-A- 03190;
- Cetatea dacică de la Costești – Cetățuie - localizată în satul Costești, comuna Orăștioara de Sus, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03178;
- Cetatea dacică de la Costești – Blidaru - localizată în satul Costești, comuna Orăștioara de Sus, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03181;
- Cetatea de la Luncani – Piatra Roșie- localizată în apropierea satului Alunu, comuna Boșorod, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03200;
- Cetatea dacică de la Bănița - localizată în satul Bănița, comuna Bănița, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03156;
- Cetatea dacică de la Căpâlna – Căpâlna- localizată în satul Căpâlna comuna Săsciori, județul Alba, cod LMI – I-s- A-00020;

În aplicarea Legii nr. 23/2020, Consiliul Județean Hunedoara a adoptat Hotărârea nr. 42/2021, în baza căreia s-a realizat preluarea, în domeniul public al județului Hunedoara, a construcțiilor celor 4 cetăți dacice din Munții Orăștiei care nu erau înscrise în inventarul domeniului public de interes național sau local, respectiv cetățile dacice: Costești – Cetățuie, Costești – Blidaru, Luncani – Piatra Roșie și Bănița.

Precizăm că, regimul juridic al terenurilor aferente celor 4 cetăți dacice din județul Hunedoara, nu a putut fi clarificat, datorită unor probleme întâmpinate pe parcursul demarării procedurilor de preluare și înscriere în cartea funciară.

Deși prin legislația actuală (art. 1 alin (8) din Legea nr. 23/2020) s-a instituit o derogare de la prevederile art. 35-art. 37 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la terenurile din fondul forestier național pe amplasamentul cărora se află zona de sit (zona 1) a Cetăților dacice din Munții Orăștiei și zona de protecție (zona 2), care se scot definitiv din fondul forestier național, fără plată și fără compensare și având în vedere că Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor / ROMSILVA, se opun acestor demersuri motivând faptul că derogarea nu cuprinde și art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic. În această situație, se impune modificarea art. 1 alineatul (8) în scopul instituirii derogării și de la art. 41 din Legea nr. 46/2008.

Prin forma actuală a art. 2 din Legea nr. 23/2020 se prevede că : „În situația în care proprietarul nu intenționează să renunțe la proprietatea terenurilor aferente ansamblurilor și siturilor istorice și arheologice care fac parte din Cetățile dacice din Munții Orăștiei, acestea pot fi expropriate de către consiliile județene, cu

dreaptă și prealabilă despăgubire, prin derogare de la prevederile art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată.”

Având în vedere faptul că derogarea insuită prin forma actuală a art. 2 al Legii nr. 23/2020 face referire doar la art. 5 al Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată, în practică această derogare a fost interpretată, după cum rezultă și din adresa Agenție Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 50955/03.12.2020, că în situația expropriierilor este aplicabilă Legea nr. 33/1994 și nu Legea nr. 255/2010, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare. În această situație, este necesară completarea art. 2, cu un nou alineat, alin. (2), astfel : „Exproprierea terenurilor precizate la alin.(1) se poate derula potrivit procedurilor prevazute în Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.”

Cetatea dacică din Munții Orăștiei/ monumentul istoric „Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte” cod LMI HD-I-s-A-03190, înscris în Lista patrimoniului mondial UNESCO – cod 906-1999, notat în CF 60463 Orăștioara de Sus, constituie un bun aparținând proprietății publice a statului.

Prin Hotărârea Guvernului României nr. 1237/2012 a fost aprobată înscrierea acestui monument istoric în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Culturii, precum și transmiterea acestuia din administrarea Ministerului Culturii în administrarea Consiliului Județean Hunedoara.

Monumentul istoric „Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte” a fost înregistrat în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului sub nr. MF 158490, fără valoare de inventar.

În scopul protejării, conservării și punerii în valoare a acestui monument istoric de o importanță istorică deosebită, Consiliul Județean Hunedoara are în implementare, la această dată, două proiecte cu finanțare externă :

-proiectul „Capitala Daciei – Muzeu viu al patrimoniului cultural european” din cadrul Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Acest proiect este implementat de Consiliul Județean Hunedoara în parteneriat cu Fundația Mihai Eminescu Trust și More og Romsdal Fylkeskommune și

-proiectul „Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a sitului arheologic Sarmizegetusa Regia – Terasa X din cadrul sitului arheologic UNESCO Sarmizegetusa Regia, Munții Orăștiei, jud. Hunedoara” din cadrul apelului de proiecte Pilonul IV – Coeziunea socială și teritorială, Componenta C11 – Turism și cultură, Investiția II – Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, Modernizarea/reabilitarea siturilor turistice, fonduri europene aferente PNRR.

De asemenea, Consiliul Județean Hunedoara, intenționează accesarea unor alte fonduri nerambursabile, iar unul dintre principalele criterii de eligibilitate este reprezentat de apartenența bunului/terenului pe care se va realiza investiția, la domeniul public de interes județean.

În prezent, modul de preluare în domeniul public al județului, a unei cetăți dacice care este înscrisă în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al

statului și care se află în administrarea unui consiliu județean, nu este reglementată în cadrul Legii nr. 23/2020. În această situație considerăm că este de strictă necesitate clarificarea modului de preluare în domeniul public al județului, prin completarea art. 11, cu art. 11[^] 1.

În concluzie, prin modificarea propusă se urmărește preluarea în domeniul public al Județului Hunedoara a cetății dacice de la Grădiștea de Munte-Sarmizegetusa Regia- situată în satul Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus și rezolvarea situației juridice, referitoare la suprapunerea amplasamentelor cetăților dacice din Munții Orăștiei cu terenuri aflate în fondul forestier național, precum și facilitarea demarării și derulării procedurilor privind exproprierea terenurilor aferente cetăților dacice din Munții Orăștiei.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de lege.

Inițiatori:

Senator,
Romașcanu Lucian – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Salan Viorel – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Intotero Natalia Elena – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Toma Ilie – Grupul Parlamentar PSD

Senator,
Resmeriță Cornel Cristian – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Cătăuță Ana Maria – Grupul Parlamentar PSD

Senator,
Badea Viorel Riceard – Grupul Parlamentar PNL

Listă susținători

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.23/2020 privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru protejarea acestora

Nr. crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	Opae Steluț Rodu	PSD	
2.	CAZANCIU ROBERT	PSD	
3.	BODOB Florin	PSD	
4.	AZAMFI ROȘU LEONARD	PSD	
5.	RAFILA ALEXANDRU	PSD	
6.	GRINDEANU SORIA	PSD	
7.	MOAȘTER LAURA	PSD	
8.	TOAȘTER BOGDAN	PSD	
9.	Paroschko Rodica	PSD	
10.	Carușcu Gălică	PSD	
11.	PREDESCU ANA LOREDANA	PSD	
12.	Căstăruș Felicită	PSD	
13.	GABRIELA CRĂCIUN	PSD	
14.	PĂPUCĂ EDUARD	PSD	
15.	Mihailă Gheorghe	PSD	
16.	RESURĂ ALEXANDRA	PSD	
17.	TEJA ȘTEFĂNESCU CRISTINA	PSD	
18.	Manda Claudiu	PSD	
19.	RUZAN ION CRISTINEL	PSD	
20.	BRUNA MIRELA	PSD	

21.	Ibrum - Oana Ibrum	PSD
22.	MIRAZEA DENUS	PSD
23.	GEORGESEVIC NICOLAE	PSD
24.	OVIDIU PAIU	PSD
25.	SELCU DAN CRISTIAN	PSD
26.	MIRCEA FLOIN	PSD
27.	STAN IOAN	PSD
28.	Mihai Alexandru Laurentiu AMALIU	PSD
29.	STROE FELIX	PSD
30.	MURDULESCU SILVIU	PSD
31.	ION MOCIDALCA	PSD
32.	DOBARIU EUGEN	PSD
33.	DIACU WILSON	PSD
34.	HUMELNICU MARIUS	PSD
35.	IOAN CHINA MARIUS	PSD
36.	MIRUSUTA GHEORGHIATA	PSD
37.	VLADIMIR GORIN	PSD
38.	Eusebiu Pistru	PSD
39.	STOICU CRISTINA	PSD
40.	Pavolescu Nicolae	PSD
41.	DANIEL ZAMFIR	PSD
42.	ADRIAN STROIANU-CEREA	PSD
43.	Matei Gheorghe Bogdan	PSD
44.	POP A OVIDIU	PSD
45.	WEBER MIHAEL	PSD
46.	ROFARU IOAN	PSD
47.	POTECU IANUŢA	PNL
48.	SBIRNEA LILIANA	PSD

49.	Dumca Florina	PSD
50.	GABRIEL MUTU	PSD
51.	Hija Mihai	PSD
52.	IVAN BOGDAN	PSD
53.	Popescu Vlad Piedone	PSD
54.	DUMITRESCU RAUZA GIORGIANA	PSD
55.	Musoiu Stefan	PSD
56.	Topelny Laurentiu Custud	PSD
57.	Lungu Romeo Daniel	PSD
58.	CRISTEA ANDI	PSD
59.	MARGARIT MARIUS	PSD
60.	GIDEI L V	PSD
61.	TUSA DIANA	PSD
62.	MIHA MARIAH	PSD
63.	TRIF BOGDAN	PSD
64.	Jama Vlad	PSD
65.	Popoviciu Elena Elena	PSD
66.	SOLDAN GHEORGHE	PSD
67.	Alda Adrian	PSD
68.	Vasile Eiteo	PSD
69.	MACOVEI SILVIU	PSD
70.	VASILE TOMA	PSD
71.	DUMITRACHE IORISITA	PSD
72.	Boulei Toma Gămină	PSD
73.	FIREȘAK Iulius Adrian MINO	
74.	STOICA BOGDAN-ALEX	MINO
75.	PATRUCU DANIEL-ANDREI	PSD
76.	Melchior Adrian	MINO
77.	CRISTICI ANGELEA	MINO

78.	Nacoș George	MINOR.
79.	STANCU IONEL	MINO
80.	AMET VAROL	MINO
81.	MANEA ^{CAPALAN} ~~AMTIR~~	MINORITATI
82.	ZISOPOL DRAGOS	MINORITATI
83.	IBRAHIM IUSEIN	MINO
84.	GHERA GURCEI-SLOBODAN	MINO
85.	AURILESCU ANTONIO	A.U.R.
86.	BASIU GEORGE	AUR
87.	AXINIA ANDRADA GEORGE	AUR
88.	SCRIPNIC MIHAIL	AUR
89.	TANASĂ DAN	AUR
90.	SUCIU SEBASTIAN	AUR
91.	LEORGANU LAURENTIU	PNL
92.	CHIRIAC DIANA	PNL
93.	FEDOR ANGELIA	PNL
94.	ANDREI ALEXANDRU	PNL
95.	MARIA-GABRIELA HORGA	PNL
96.	ALEXE FLORIN	PNL
97.	DUMITRU FLORIAN EMIL	PNL
98.	~~Radu Popa~~	PSD
99.	TRAIAN CRISTINA	PNL
100.	Pauluc Nicoleta	PNL
101.	MATIBS CACIN GHE.	PSD
102.	Florinel Ionel	PSA
103.	Levent Radu M	PSA
104.	Hutu Alexandra	PSA
105.	Dana Florina	PSA
106.	PREDESCU ANA LOREDANA	PSA

107.	ȚETEĂ GABRIEL-VALER	PSD
108.	SIMON GEORGHE	PSD.
109.	Ștefan Gîgel	PNL
110.	STĂNEȘCU UENȚĂ	PNL
111.	SIMION GEORGE	AUR
112.	ȘERBAN CIARIAN	PSD
113.	POPESCU PAVEL	PNL
114.	MĂȘAR RODICA	PNL
115.	Goleac Nicoleta	PSD
116.	Gliga Dumitru	PSD
117.	PETREȘCU NICOLAE	MIIM
118.	BADEA IULIA	PSD
119.	MANG IOAN	PSD
120.	COLEȘA IULIA	AUR
121.		
122.		
123.		
124.		
125.		
126.		
127.		
128.		
129.		
130.		
131.		
132.		
133.		
134.		
135.		